

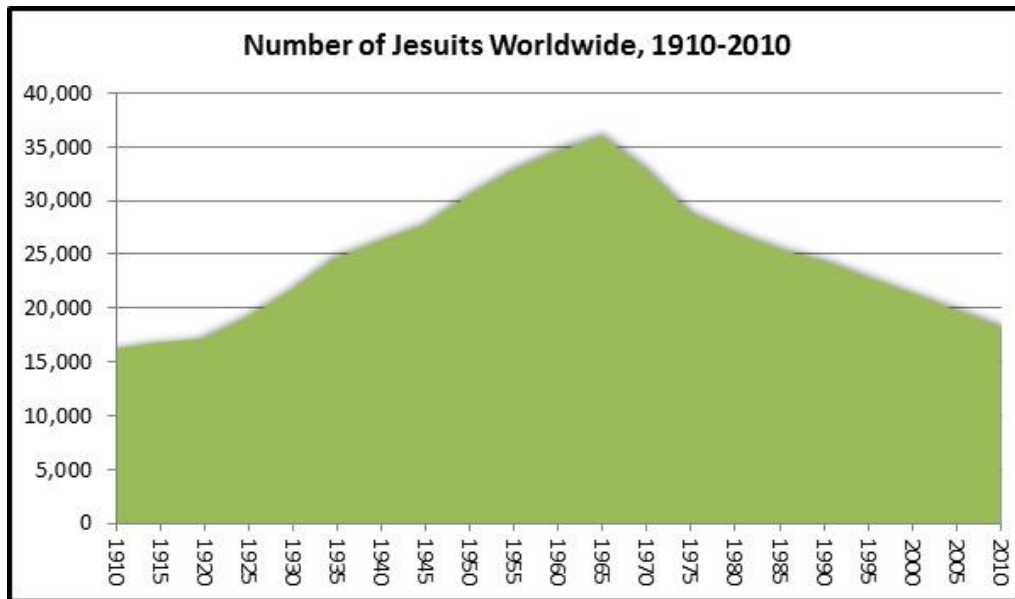

DE VERANDERENDE GEOGRAFIE EN DEMOGRAFIE VAN DE JEZUÏETEN

In onderstaande bijdrage treft u de resultaten aan van enkele van de meest recente onderzoeken naar wereldwijde veranderingen binnen de Sociëteit van Jezus. Dit onderzoek werd gedaan door CARA directeur dr. Thomas P. Gaunt sj, en werd gepresenteerd op de jaarlijkse conferentie van de Religious Research Association, op 30 oktober 2010, in Baltimore (Maryland, VS).

De jezuïeten zijn de grootste orde van religieuze priesters en broeders in de katholieke Kerk en ze zijn actief in bijna elk land ter wereld. Het belangrijkste werk van de jezuïeten is scholing en vorming, zowel op het niveau van middelbaar onderwijs als van universiteit. Jezuïetenscholen – vaak gevestigde en gewaardeerde scholen – bestaan al eeuwen in Europa en Noord- en Zuid-Amerika. Tijdens de tweede helft van de 20^e eeuw begonnen jezuïeten in met name Latijns-Amerika en Zuid-Azië een uitgebreid netwerk van scholen voor de armere bevolkingslagen (“popular education” scholen). De keuze van werken en de manier waarop die gedaan worden heeft een grote invloed in de katholieke Kerk, overal ter wereld.

Tijdens de laatste 100 jaar was er eerst een geleidelijke groei en daarna een geleidelijke daling in het aantal leden van de Sociëteit van Jezus. In 1910 waren er wereldwijd 16.295 jezuïeten en in 2010 18.266. Vanaf 1910 groeide het aantal elk jaar, tot in 1965 het hoogste aantal bereikt werd, met 36.038 jezuïeten. Sinds 1965 daalt het aantal elk jaar zodanig dat in 45 jaar tijd het aantal jezuïeten ongeveer gehalveerd is.

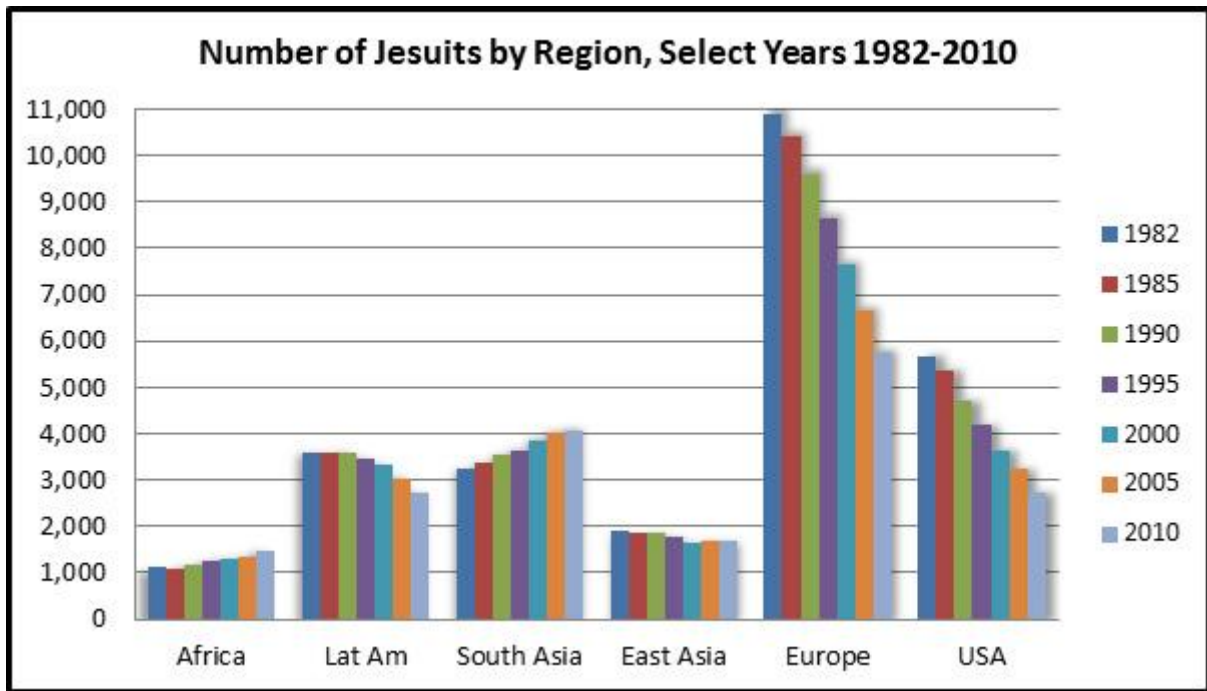

Bovenstaand diagram verhuult echter enkele dramatische veranderingen in geografische spreiding en in leeftijd tijdens de laatste 30 jaar en meer.

De provincies van de Sociëteit van Jezus worden om administratieve redenen in zes geografische regio's onderverdeeld.

- Afrika – Afrika en Madagascar, behalve Noord-Afrika
- Latijns-Amerika – Zuid-Amerika, centraal Amerika, Mexico, Puerto Rico, het Carribsch gebied;
- Zuid-Azië – India, Nepal en Sri Lanka
- Oost-Azië – Australië, de Filipijnen, Indonesië, Korea, Japan, Vietnam, China, Thailand en Myanmar
- Europa – Europa, Rusland, het Midden-Oosten, Noord-Afrika, Canada
- Verenigde Staten , Jamaica, Belize, Micronesië

Als we het totaal aantal jezuiten per geografische regio bekijken, dan is het duidelijk dat de scherpe daling in het aantal jezuiten in Europa en de VS de geleidelijke groei in Zuid-Azië en Afrika teniet doet. De jezuiten in Oost-Azië en Latijns-Amerika zijn gedaald, maar minder dan in Europa en de VS.

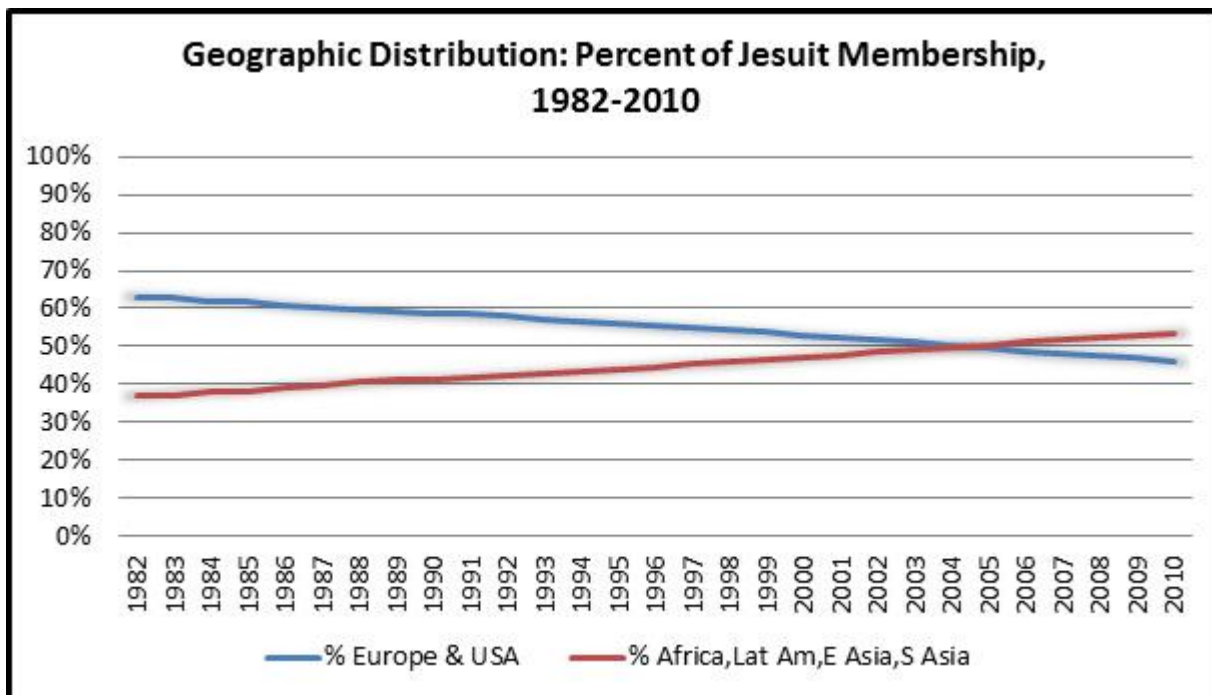

Het aantal jezuiten in Afrika and Zuid-Azië was in 1982 16.4% van het totaal; Europa en de VS vertegenwoordigden 62.9%. Maar in 2010 zijn Afrika en Zuid-Azië gegroeid tot 30% en zijn Europa en de VS gedaald tot 46.2%.

De kleinste jaarlijkse daling in jezuiten op wereldschaal was in de loop van de laatste 28 jaar in 1986, namelijk met 167; de grootste daling was in 2007, namelijk met 401. Dit staat in scherp contrast met de dalingen in de late jaren '60 en de vroege jaren '70 van de 20^e eeuw. Toen waren er dalingen tussen de 811 en 1.037 per jaar. (Helaas zijn gegevens over geografische spreiding voor die jaren niet beschikbaar.)

Proportion & Number of Jesuits by Region, 1982 and 2010						
	Africa	Latin America	South Asia	East Asia	Europe	USA
1982 SJ %	4.2%	13.6%	12.2%	7.1%	41.4%	21.5%
2010 SJ %	7.9%	14.7%	22.1%	9.0%	31.3%	14.9%
1982 SJ #	1,092	3,569	3,218	1,874	10,887	5,658
2010 SJ #	1,439	2,688	4,045	1,651	5,724	2,719
Change in #	+347	-881	+827	-223	-5,163	-2,939

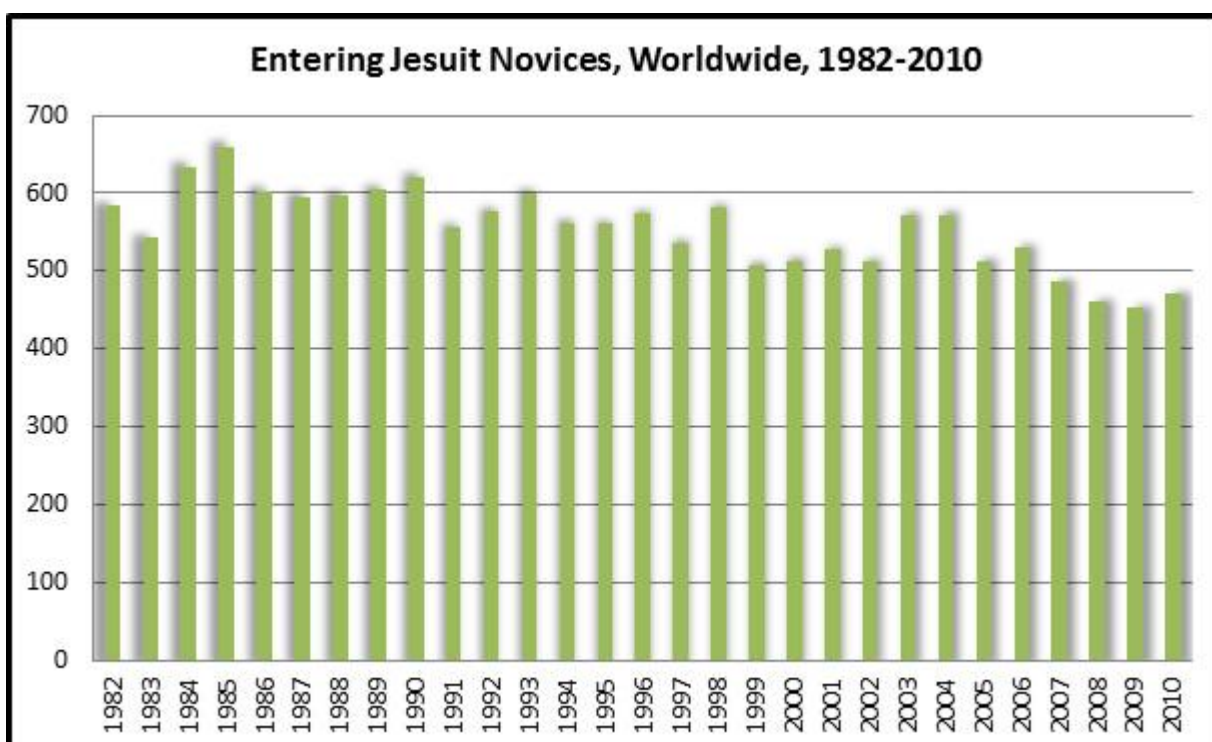
Een andere manier om het aantal leden van de Sociëteit van Jezus te onderzoeken is door te kijken naar de historisch grote regio's Europa en de VS in vergelijking met de kleinere en recentere regio's Afrika, Latijns-Amerika, oostelijk en Zuid-Azië. In onderstaand diagram zie je vanaf 1982 een dramatische verandering in het aandeel in het aantal jezuiten. In 2005 is er een omslagpunt: de meerderheid van de jezuiten bevindt zich in de ontwikkelingslanden en zal meer en meer komen van buiten Europa en de VS.

Deze veranderingen in opbouw van de jezuïeten worden bepaald door drie factoren: het aantal mensen dat respectievelijk intreedt, vertrekt en overlijdt. En deze drie factoren werken niet hetzelfde in de verschillende plaatsen, in ieder geval tijdens de laatste 30 jaar.

Intredes

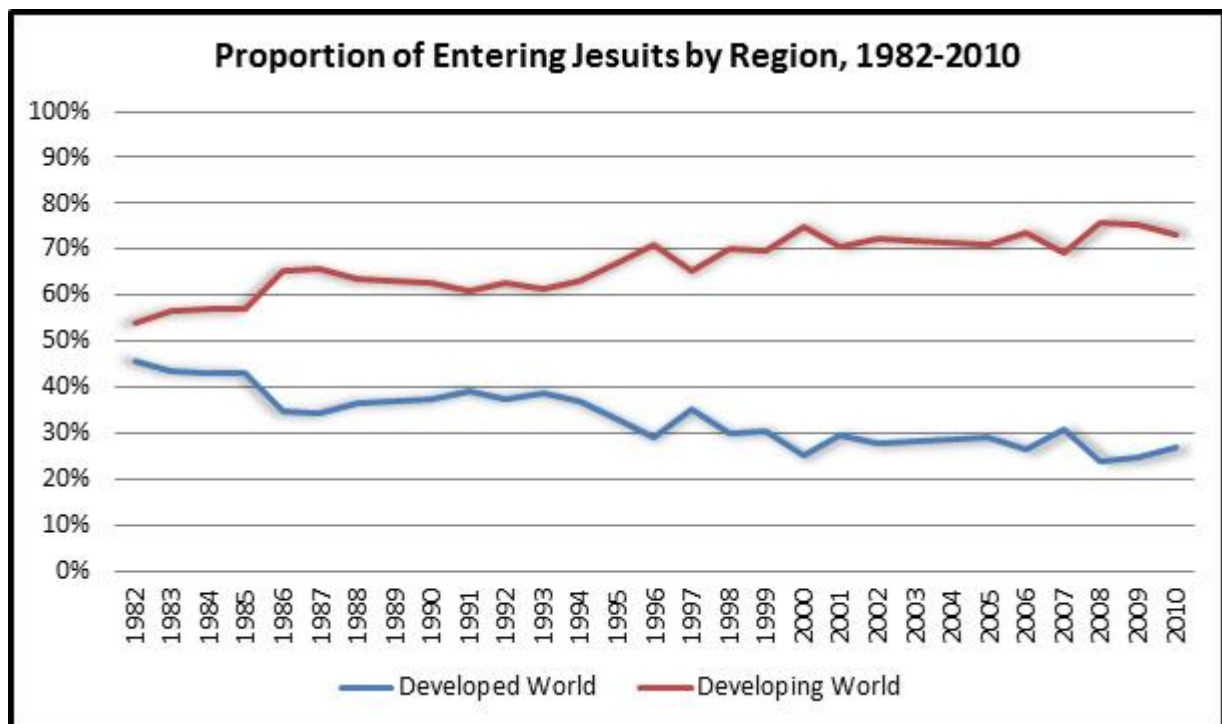
In 1982 waren er 583 intredes in de noviciaten wereldwijd. In 2010, 28 jaar later, waren er 470 intredes. In deze periode had 1985 het hoogste aantal (660) and 2009 het minste (453).

Er zijn grote verschillen tussen de geografische regio's in de veranderingen in het aantal intredes in het noviciaat. Waar we in Europa en de VS een neergang zien van meer dan 50% is er in Zuid-Azië, Oost-Azië en Afrika relatieve stabiliteit of groei.

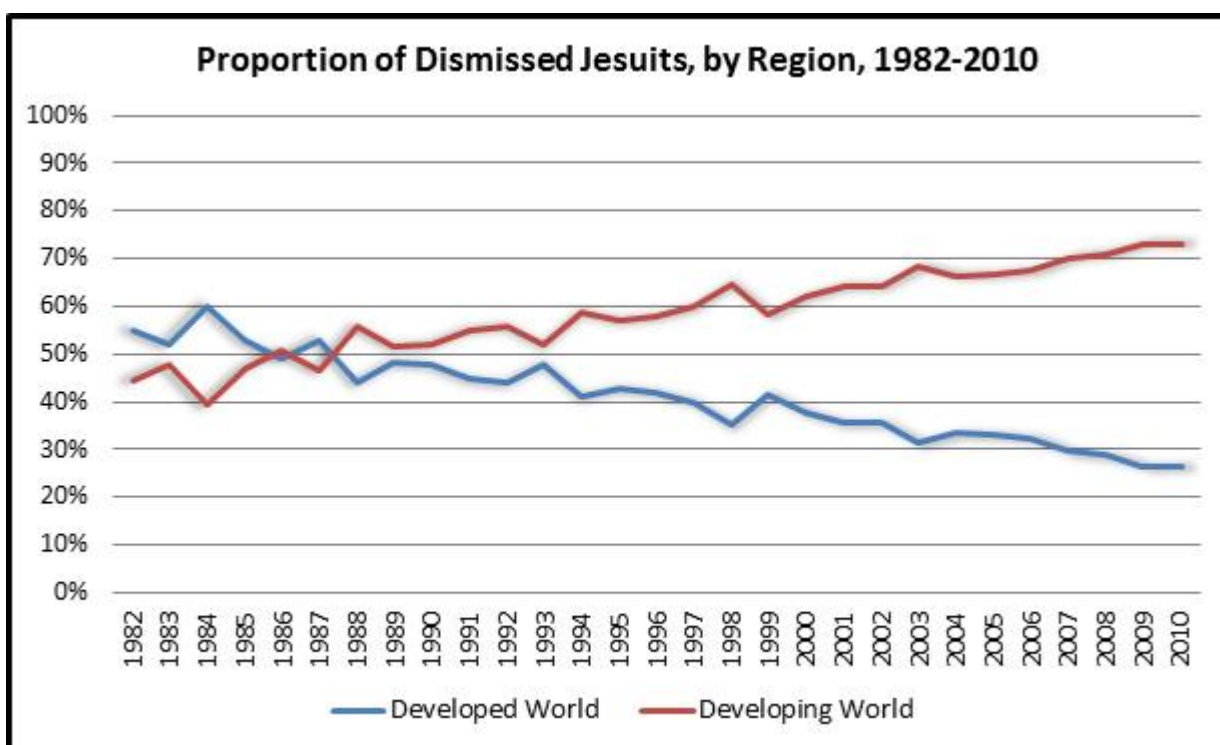
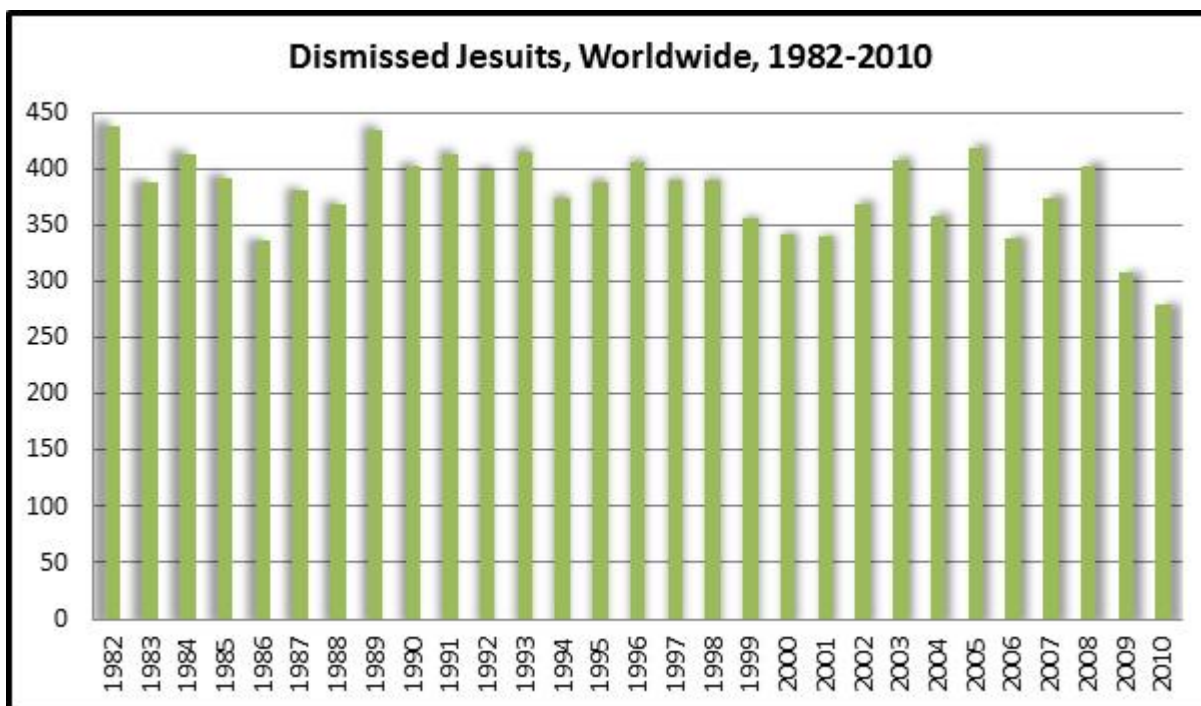
Proportion & Number of Entering Jesuits by Region, 1982 and 2010						
	Africa	Latin America	South Asia	East Asia	Europe	USA
1982 % Entering	5.0%	18.4%	24.0%	6.9%	28.3%	17.5%
2010 % Entering	16.6%	17.7%	28.9%	10.0%	17.2%	9.6%
1982 # Entering	29	107	140	40	165	102
2010 # Entering	78	83	136	47	81	45
Change in #	+49	-24	-4	+7	-84	-57

Als we deze veranderingen in aantal en verdeling van intredes in een diagram zetten, en als we dat doen met de onderverdeling in 'ontwikkelde landen' (Europa en VS) en 'ontwikkelingslanden' (Afrika, Latijns-Amerika, Oost-Azië, Zuid-Azië), dan zien we de steeds grotere kloof heel duidelijk. Immers, de intredes van de 'ontwikkelingslanden' stijgt van net meer dan de helft tot bijna drie kwart van alle nieuwe jezuïeten.

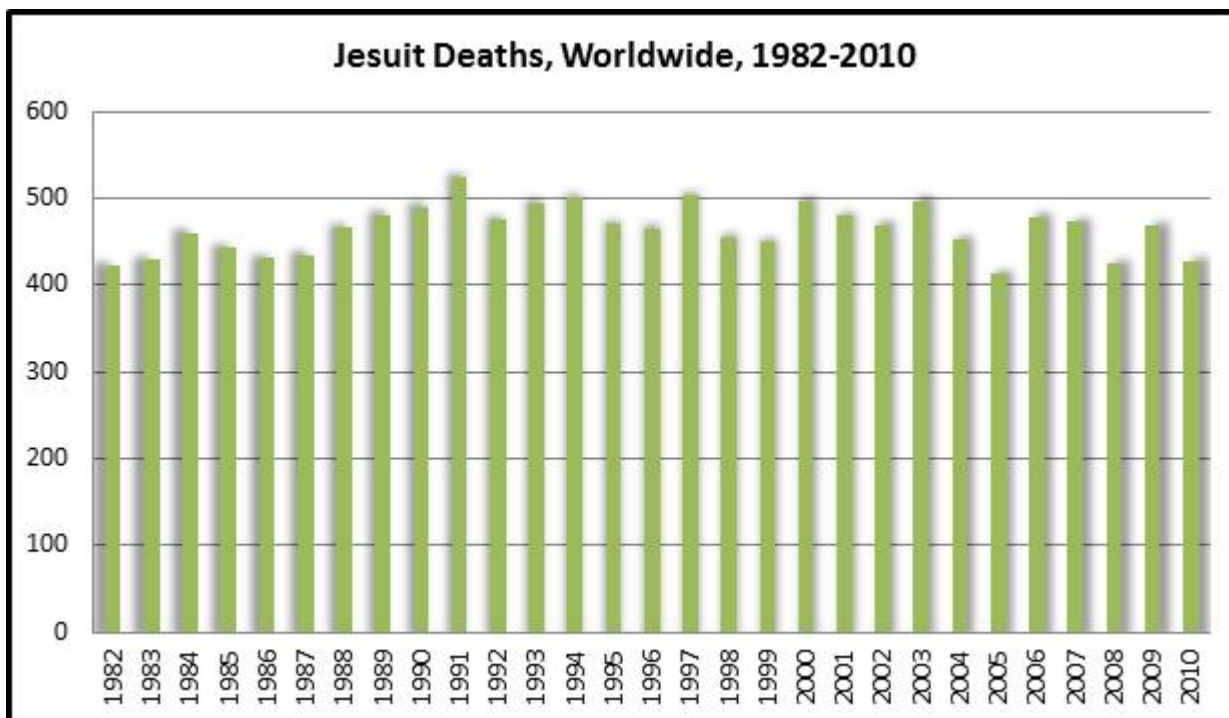
Uittredes

Ook het aantal uittredes tijdens de laatste drie decennia varieert per jaar en per geografische regio, maar het blijft tamelijk in de pas met de intredes. In de tweede figuur hieronder zien we namelijk dat het aandeel jezuïeten dat de Sociëteit verlaat in de 'ontwikkelingslanden' stijgt van ongeveer 45% tot bijna 75% van het totaal aantal uittredes.

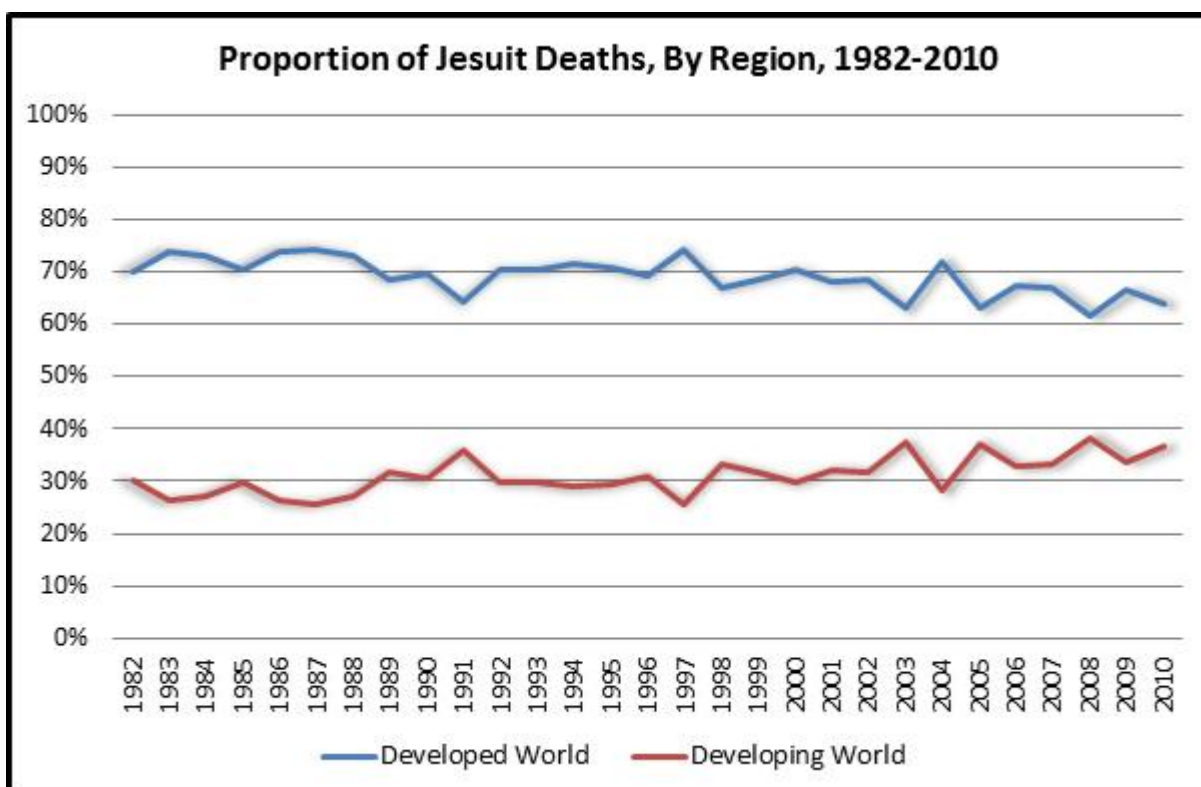

Overlijdens

Het aantal overlijdens in 1982 (423) en 2010 (428) is bijna hetzelfde, maar er zijn ongeveer een derde minder jezuïeten wereldwijd (26.298 respectievelijk 18.266). Onderstaand diagram laat zien dat het aantal overlijdens piekt in de vroege en midden jaren '90 en dat het in de afgelopen zeven jaar aan het dalen is.

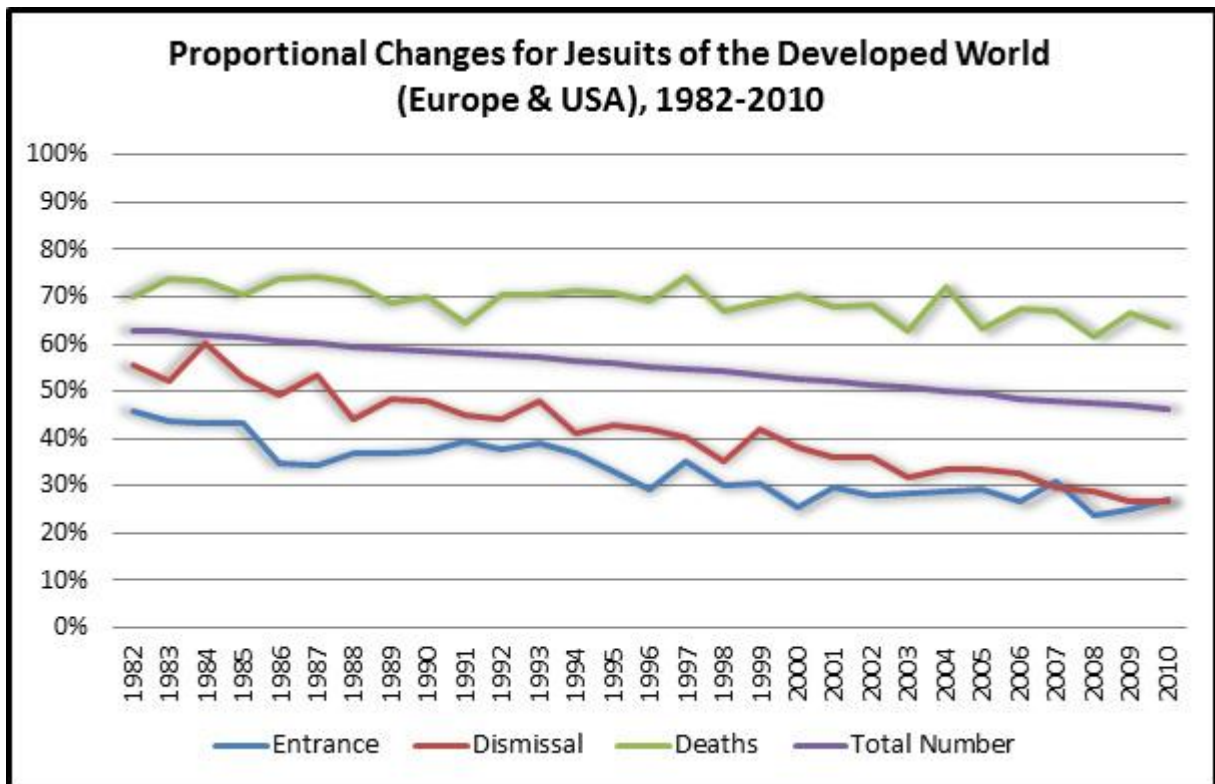
De geografische spreiding van het aantal overlijdens is niet zoveel veranderd als het aandeel in intredes tijdens de laatste drie decennia. Het aantal overlijdens van jezuïeten in de 'ontwikkelde wereld' is gedaald van ongeveer 70% tot 64% van het totaal. Dit komt omdat in Europa en de VS het aantal oude jezuïeten (70 en ouder) in vergelijking met de 'ontwikkelingslanden' groot is.

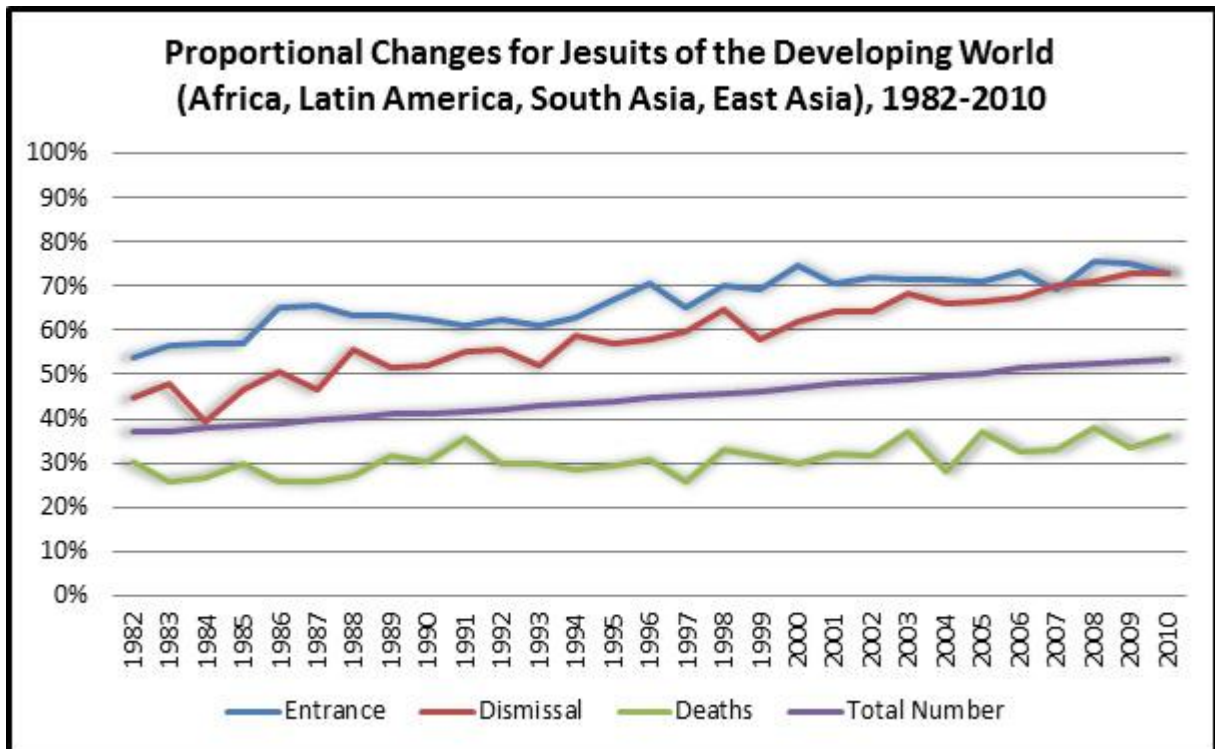

Cumulatief

De diagrammen hieronder tonen hoe met verloop van tijd de procentuele veranderingen verlopen voor de besproken categorieën van intredes, uittredes en overlijdens. Vier observaties:

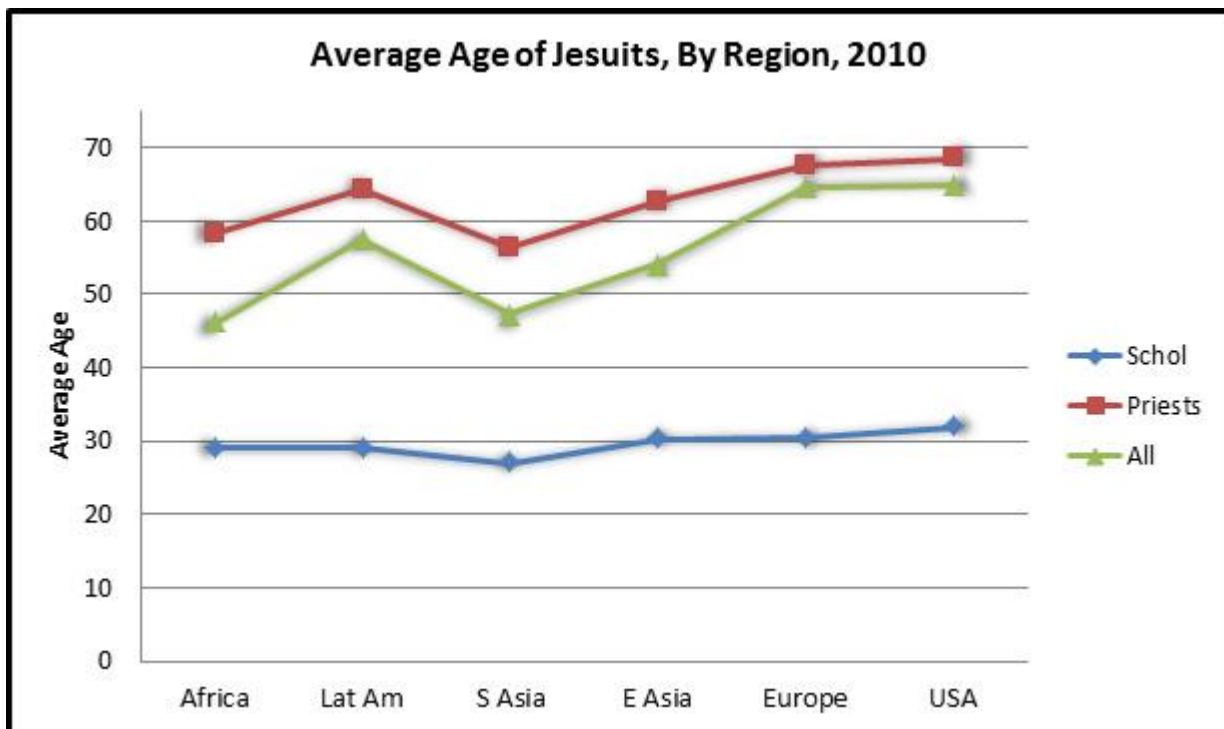
1. Het aandeel intredes is in de 'ontwikkelingslanden' geleidelijk gestegen terwijl het aandeel van de 'ontwikkelde landen' geleidelijk gedaald is.
2. De lijn van het aandeel intredes en de lijn van het aandeel uittredes komen dichterbij elkaar. Met verloop van tijd lopen ze zowel in de 'ontwikkelde landen' als in de 'ontwikkelingslanden' parallel. Het aandeel mannen dat volhardt bij de jezuiten is tijdens de laatste drie decennia wereldwijd dus meer en meer hetzelfde geworden.
3. Het aantal overlijdens is verhoudingsgewijs per geografische regio heel weinig veranderd.
4. Het totaal aantal jezuiten is in elk van de 'ontwikkelingslanden' geleidelijk gestegen en in de 'ontwikkelde gebieden' geleidelijk gedaald.

De verhouding tussen intredes in de ‘ontwikkelde landen’ en de ‘ontwikkelingslanden’ lijkt uit te komen op ongeveer 25% tot 75%. Als de verhoudingen zo blijven zal het het aandeel in de overlijdens zijn dat gedurende de komende twee decennia blijft veranderen. De scheefgroei van de leeftijdsopbouw, veroorzaakt door het grote aantal intredes in de ‘ontwikkelde wereld’ na de Tweede Wereldoorlog, zal immers opschuiven.

Onderstaand diagram toont de gemiddelde leeftijd voor scholastieken (de naam voor jezuiten tijdens hun vorming ter voorbereiding op de wijding), priesters, en alle leden in 2010. De huidige ‘jeugdigheid’ van de ‘ontwikkelingslanden’ is duidelijk. Zo hebben Afrika en Zuid-Azië een gemiddeld leeftijd van minder dan 50, tegenover een gemiddelde leeftijd van 65 voor Europa en de VS.

De geografische samenstelling van de Sociëteit van Jezus wereldwijd is tijdens de afgelopen 30 jaar omgeslagen van een verhouding van 'ontwikkelde landen' ten opzichte van 'ontwikkelingslanden' van 2/3 staat tot 1/3 naar het omgekeerde. Daarbij komt nog de grote verandering in de verdeling van leeftijden. Dit leidt tot een snelle verschuiving van een Westers (Europees/Noord-Amerikaans) Vaticanum II perspectief naar een meer Indisch/Afrikaans post-Vaticanum II perspectief. Omdat de verandering zowel generatie als geografie betreft, gaat het om een creatievere en/of ingrijpendere verandering dan het op het eerste gezicht lijken zou.